

Fagfelle-rapport om bachelorprogrammet i Arbeids- og organisasjonspsykologi ved Det psykologiske fakultet, UiB

Det var kalla inn til eitt intervju som vart gjennomført digitalt onsdag 9.6.21. Intervjuet tok cirka 90 minutt. Dei som var til stade var tre studentar på 3. året som alle har levert bacheloroppgåva. Dei tentativer spørsmåla i oppdragsbrevet vart i utgangspunktet brukt, og så vart det stilt oppfølgingsspørsmål for å få avklare moment og få meir presisjon. Teksten er i så stor grad som mulig referat frå intervjuet, der eg har tatt med dei momenta som kom fram. Teksten er i liten grad redigert, for å få fram studentane sine synspunkt.

- Kva opplevast som positivt/bra med BA i generell psykologi/arbeids- og organisasjonspsykologi?
 - Ein del fag som er veldig relevante for arb-org. Forelesarane er forfattarar av pensum. Kan spørje inngåande om ting. Grei mengde med forelesingar. Opplegget er fint. Greie lærebøker som ikkje er for tunge, men heller ikkje for littleste. Innføringsdagen er god. Progresjonen er god: første året var tyngst. Då var det mest å lese. Veldig mykje generell psykologi i byrjinga av programmet, og meir spissa seinare. Andre og tredje år kunne nesten vore snudd om. Blir ikkje vanskeligare etter kvart, men blir meir spesialisert. Første året kan virke litt lite relevant, for eksempel biologisk psykologi. Mykje generell psykologi då. Ville hatt meir arbeids- og organisasjonspsykologi. Første semester er det mykje historie, som er lite relevant. God rekkefølge på arb-org faga.
 - «Erfaringsbasert læring» gikk over tre dagar, og skulle hatt meir av det. Der brukte studentane det ein hadde lært i studiet. Hemmeleg oppgåve som måtte taklast der og då, det var veldig bra. Merete Åslund var veldig bra.
- Kva opplevast som negativt/dårlig med BA i generell psykologi/arbeids- og organisasjonspsykologi?
 - Det mest negative er at arbeids- og organisasjonspsykologi er eit praktisk fagområde, men det er ingen praksis i programmet, berre teori. Ingenting om korleis ein skal oversette teori til praksis. For lite praksis. Kunne brukte teorien meir i praksis. Får ikkje vist alt ein kan. Studentane vil ha meir erfaringsbaserte dagar. Det snakkast mykje om at midla går til profesjonsstudentane. Arbeidslivsrelevans manglar. Livet etter BA, kva er det? Mange går ikkje MA. Det er eit praktisk fagfelt, men faget er veldig teoretisk. Har spurt etter dette, men får veldig overflatiske svar.
 - Mykje inkonsekvent informasjon frå leiinga av programmet om organisering, mykje som vart bytta om i siste liten. Forelesarane er ikkje samsnakka. Studentane får ulike svar på same spørsmål. Dårleg og lite oppfølging. For få forelesingar.

- For lite aktive læringsformer. Vurderingsformene: overflatiske. Vurderer ikkje kva ein kan utøve, men dei som skriv godt kan få god karakter utan å kunne noko særlig. Forma på svaret er viktig, i mindre grad kva ein kan. Ein av studentane har erfaring frå arbeidslivet og gjer det godt der, men har ikkje fått gode karakterar i studiet, sjølv om ho gjer det godt på jobb og brukar det ho har lært i programmet der. Karakterane gjenspeilar ikkje det ein kan.
 - Læringskriteria og vurderingsform: kunne hatt fleire vurderingar i året, i staden for ein. Løypande vurdering vil studentane ha. Meir fokus på kva som krevjast for ulike karakterar. Ser ikkje samanheng mellom karakter og innsats. Paradoksalt med dårlig undervising på psyk. fak. som har teori og forsking på dette. Burde hatt meir pedagogikk hos forelesarane. Tilsette klagar på at dei ønsker å forske, men må også undervise. Det har blitt sagt på forelesing at «Eg får betalt uansett om dykk står eller ikkje». Mangel: Kva kan ein gjere i faget vidare?
 - Det er dårlig kommunikasjon mellom dei fagansvarlige i fag som går parallelt. Alle innleveringar og presentasjonar kjem samtidig. Disse kunne vore fordelt betre over semesteret, men dei fagansvarlige kjenner ikkje til kva som blir gjort og kva studentane må gjere i andre emne. Surmuling mellom enkelte tilsette. Steile frontar mellom tilsette. Dårlig kjemi og dårlig kommunikasjon mellom tilsette.
 - Grunngjeving etter eksamen: fikk tre-fire setningar, som er for lite og for generelt til at det kan brukast til noko. Får ikkje tilbakemeldingar eller for korte tilbakemeldingar på arbeidskrav. Får ikkje individuelle tilbakemeldingar.
 - Samhaldet blant studentane i studiet kunne vore betre, studentar må treffen andre studentar i faget. Det har vore vanskelig å finne nye sosiale kontaktar. Vart ikkje kjent før på andre året, fjerde semester, då studentane hadde sine eigne forelesingar i arb-org, og var ikkje saman med profesjonsstudentane eller studentane i BA i generell psykologi. Skulle hatt fleire arb-org fag tidligare i studiet. Fagansvarlege kunne delt studentane inn i faste grupper, slik at ein får sin gjeng og det vil gjere det betre sosialt. No lagar ein grupper, så dette kan ha blitt ordna.
-
- I kva grad opplevast ein raud tråd i programmet (både innhald og kronologi av kurs)?
 - Det er ein rød tråd. God oppbygging, med grunnlagsemna først. For eksempel å ha hatt personlegdom før ein har leiarpsykologi og personlegdom der. Ser dette seinare, såg det ikkje tidlig i programmet.
 - Det er ein fordel å ha erfaring frå arbeidslivet før ein tar studiet. Skal ein jobbe med personalet så må ein vite korleis dei skal handterast i praksis. For lite praksislæring rundt angst og stress. Korleis identifisere angst og stress og korleis handtere det burde vore tatt opp i programmet. Det er relevant for dei som skal arbeide med personale.
 - Kva kan/bør forbetraast?
 - Meir psykisk helse.

- Emnet Personalpsykologi er for likt emnet arbeids- og organisasjonspsykologi.

- Korleis opplevast dei ulike undervisingsformene (forelesingar, seminar og obligatoriske aktivitetar)?
 - Forelesingar: ikkje fungert så bra. Er 300 studentar og det er vanskelig å ta ordet. Kor flinke er forelesarane? Nokre er ikkje så gode. Overtal av dårlige forelesarar, spesielt i generell psykologi, men det er betre i arb-org faga. Enkelte er lite engasjerande. Å forelese er ikkje det dei tilsette ønsker, dei vil forske. Ein del snakkar berre om eigen forsking og det lærer ein ingen ting av. Kunne latt vere å gått på dei fleste forelesingar. Ofte overflatiske forelesingar. Kunne hatt meir seminar.
 - Seminara har vore veldig bra. Dei blir leia av studentar som likar å undervise. Også bra at det er mindre grupper. Kunne hatt meir seminar. Mest første året. Seminarlærarane er ofte beste lærarar.
 - Folk som hentast inn frå BI for eksempel veit ingenting om kva studentar han/ho skal forelese for, kva nivå studentane er på, kva bakgrunn dei har frå programmet osv. Dårlig kommunikasjon mellom innleidde forelesarar og dei som har emneansvar. «Erfaringsbasert læring» er det beste i programmet.

- Korleis opplevast vurderingsformene – gir dei studentane ein god og rettferdig moglegheit til å dokumentere sine kunnskapar, ferdigheter og generelle kompetanse?
 - Har evalueringar etter kvart emne. Når ein får god karakter så blir emnet vurdert som godt. Dei som gjer det dårlig synes også emnet er dårlig. Burde hatt evaluering før eksamen. Mange sjekkar ikkje UiB-eposten sin, der e-post evalueringa blir sendt. Burde hatt munnleg vurderingsform, eller meir variert. Ikkje berre skuleksamens. Brukast lite pengar på å utdanne studentar i arb-org psykologi. Ein sit mykje heime og les, det blir einsidig. Skal ein fortsette med skuleksamens så må ein ha fleire caser. Det er nært arbeidslivet.
 - Ved skuleksamens heime er det mulig å skrive ferdig eksamenstest før eksamen, så ordne litt på det, fordi veit kva som kjem. Det er stort sett dei same eksamensspørsmåla kvart år. Kan klippe og lime. Folk sel eksamenstest på nettet, som har A og B. Destruktiv leiing går igjen i omrent alle eksamenar. Bør heller ha case på dette, som vil gjøre det vanskelegare å skrive eksamen på forhand.

- Korleis opplevast arbeidslivsrelevansen? Synspunkt på korleis dette eventuelt kan endrast/forbetrast?
 - Teori er viktig i arbeidslivet også. Det er viktige ting som blir undervist i, men studentane vil bruke det meir i praksis. Studentane kan mykje teori, men ikkje veit om ein kan bruke det.

- Fleire emne har ein hatt veldig bruk for i arbeidslivet: leiingspsykologi, motivasjonspsykologi, psyk110, hatt mykje bruk for dette. Disse emna er relevante, men har ikkje praksis som er ein mangel. Studentane ønskjer å ha praksis.
- Ein siste ting: ved oppstart vart studentane lova god oppfølging i studiet, og det har dei ikkje fått.

Oppsummering og vurdering

Studentane virka nøgde med det faglege innhaldet i studieprogrammet, og oppbygginga av programmet vart vurdert som god. Forelesarane vart stort sett vurdert som dyktige og kunnskapsrike, og seminarundervisinga fikk veldig gode vurderingar. Studentane etterlyste fleire emne i arbeids- og organisasjonspsykologi, men samtidig såg dei verdien av å ha emne i generell psykologi for å forstå prosessar som er viktige i arb-org, for eksempel leiing og motivasjon. Det kan verke som at balansen mellom generell psykologi og arb-org er adekvat.

Eit moment som gikk igjen i intervjuet var mangel på praksis i programmet. Det var den største mangelen i følgje studentane. Det dei hadde av praksisnær undervising vart vurdert særskilt godt.

Eit anna moment som gikk igjen var mangel på informasjon eller ulik informasjon om ulike forhold knytt til studieprogrammet: studentane meinte det var for lite informasjon om

- oppbygginga av programmet, spesielt ved oppstart for nye studentar
- informasjon av praktisk art som ser ut til å vere lite samkjørt mellom ulike emne, og også innan same emne
- korleis ein skal skrive eksamensoppgåver, både oppbygging og innhald

For å sette dette intervjuet inn i kontekst, vart det samanlikna med resultat frå Studiebarometeret 2020. Dette viser at studentane i BA i arbeids- og organisasjonspsykologi scorar omrent likt med det nasjonale gjennomsnittet for psykologiske fag på overordna tilfredsheit med programmet. Dette stemmer godt med at studentane er nøgde med det faglege innhaldet i programmet.

Den største forskjellen i negativ forstand mellom det nasjonale gjennomsnittet og BA i arbeids- og organisasjonspsykologi er på punktet «Tilbakemeldingar» der det er stor forskjell. Dette gjeld tal på tilbakemeldingar og mangel på konstruktive tilbakemeldingar frå tilsette. Dette stemmer overeins med det som kom fram i intervjuet. Tilbakemeldingar frå studentar vart derimot vurdert likt med landsgjennomsnittet, som også stemmer med det som kom fram i intervjuet.

På «Læringsmiljø» scorar BA i arb-org litt lågare enn landsgjennomsnittet, i første rekke på grunn av låg score på miljø mellom studentane og fagleg tilsette, som stemmer med det som kom fram i intervjuet. Det som i mindre grad stemmer med intervjuet er at det sosiale miljøet mellom studentane vurderast som litt betre enn landsgjennomsnittet.

I intervjuet vart mangel på praksis dratt fram som det største minuset med arb-org programmet, medan i Studiebarometeret scorar studentane i arb-org litt høgare enn landsgjennomsnittet for psykologi på «Tilknyting til arbeidslivet». Det er likvel underkategoriar der studentane i arb-scorar lågare enn det nasjonale gjennomsnittet i psykologi, og det gjeld kategoriane «Representantar frå arbeidslivet bidrar i undervisinga» og «Det er moglegheiter for å jobbe med prosjekt/oppgåver i samarbeid med arbeidslivet». Dette stemmer godt med det som kom fram i intervjuet.

Feilkjelder: det er berre tre informantar som har bidrige til rapporten, så det er usikkert om det som har kome fram er representativt. For å undersøke dette nærmare vart svara frå dette intervjuet samanlikna med resultat frå Studiebarometeret for 2020. Det viste samanfall mellom intervjuet og studiebarometeret på nokre område, men ikkje samanfall på andre område. Det kan vere at enkelte moment vart lagt større vekt på i intervju-gruppa enn det som er tilfelle blant fleirtalet av studentane.

Vidare er dei tre studentane intervjuva samtidig, som gjer at det kan vere eit visst sosialt press, slik at den som snakkar først legg føringar for det dei andre seier. Det kan ha spela ei rolle. Det vart mykje fokus på det som var negativt i programmet, og som vist så stemmer dette berre delvis med det som kom fram i Studiebarometeret.

Intervjuet peikar på ei rekke moment som studentane identifiserte som viktige. Det var stort engasjement i gruppa. Metoden egnar seg til å innhente data som kan brukast til å utvike praksis, men det er vanskelig å summere opp ut over det som er gjort. Det er samsvar mellom det som kom fram i intervjuet og Studiebarometeret, som kan gi ein indikasjon som kan vere nyttig for fakultetet. På andre område var det mindre samsvar.

Trondheim, 17.8.21

Magne Arve Flaten

Magne Arve Flaten